

*Akkor nem ér fel hozzád többé
pacsirtaszárnyon lebegő szó,
akkor nem talál rád soha
földre zúduló gondolat.*

*Akkor a naptár hideg szelében
csak az idők
csillám-órái, csak az évek
üveges száraz
zörömbölnek:
panaszos végtelenség.*

TANDORI DEZSŐ fordításai

Betti Alver Jogevában született 1906-ban, vasutas családból. Tartuban járt gimnáziumba, s az itteni egyetemen tanult észet nyelvet és irodalmat, írói működése is ehhez a városhoz fűződik.

Prózaíróként indult, 1927-ben jelent meg első regénye. A harmincas évek eleje óta versel, írói életművének kétségteljesen ez a legértékesebb része.

Elsősorban Puskin, Baudelaire, Heine és Gautier hatottak rá.

MUIA VEETAMM

A kannel

*Nagyapánknak volt egy magacsinálta kannelja,
öregecske, néhány húros hangszer.
Hangjával megrikatta a szobasarkokat,
a tűzhelyet pedig megnevetette.*

*Nagyapa alkonyatkor pengette a hűrt,
hangok szívárványos gömbje gomolygott,
elvárta, hogy míg játszik, helyén üljön a család,
hallgassák némán nők és gyermekek.*

*A nők nem bírták sustori sustorgás nélkül,
hullgatni a gyerekeknek sem akarózt,
a fiúk fújtatva öklelöztek, mint kis bikák,
kajánul kuncogtak rajta a lányok.*

*Nagyapa megdühödött s az ósdi kannelt
szilánkokra zúzta a padlón.
Szilánkokon szaladgáltak a gyerekek meg én is —
egy belém szűrődött s még most is húsomban sajog.*

Te és te

*Te, aki
teljes sziveddel, lelkeddel
szereted a szabadságot,
gyűlölsz a bilincseket,
teljes sziveddel, lelkeddel
a másikat
szabadságát
bilincsekkel korlátozni miért akarod?*

*

*Te, aki
olyan együttérző vagy,
hogy becézed a bogarat is,
gyufaszállal segited talpra,
ha hanyattfekve kapálózik,
a saját édestestvérednek,
a kisebbiknek,
aki szemén kötést visel,
miért vetsz gáncsot,
s éppen akkor,
amikor tőled
kérne vaksin gyámolítást?*

KISS DÉNES fordításai

Muia Vectamm Harju megyei parasztcsaládban született 1907-ben. Esti gimnáziumot, majd népfőiskolát végzett Tallinnban. A harmincas években színész és népdalénekes. A német megszállás alatt évekig mezőgazdasági munkásként kereste kenyerét.

Első versei 1936-ban jelentek meg. Az első évtizedek szerényebb szintű termése után az ötvenes évek végén emelkedik a legjobbak közé. Elevenen foglalkoztatják a jelenkor kérdései és népe sorsa.

A I R A K A A L

Ember és világ

(Változatok egy témára)

1

*Levél sárgállik és piroslik
de még zöld is akad bizony.
Szép gyerekek és rózsacsokrok
mindenfelé az utakon.
Uram, a világ milyen ékes!*

2

*Uram, a világ milyen ékes!
S ha én nem lennék,
lenne még szebb.*